

Recuerdos y reflexiones

Joaquín Navarro-Valls

Plaza & Janés

Barcelona 2010, 288 pàg.

Tot sovint, quan es vol fer una reflexió del món contemporani, hom es queda amb la visió que li dóna el seu lloc: del seu poble estant, del seu país, del seu grup... Tot i que el món global cada vegada ho permet

més, no és fàcil mirar i jutjar el que ens envolta des d'un punt de vista ample i magnànim: són molts, els aspectes que se'ns poden escapar. I és lògic, també; segurament per això tindrà tanta raó el proverbi que diu que "abans de jutjar ningú, camina mil llegües amb els seus mocassins"...

La perspectiva que ha adquirit el Dr. Joaquín Navarro-Valls, després de més de vint anys dirigint la *Sala Stampa Vaticana*, viatjant amb Joan Pau II pel món sencer, intercanviant opinions amb els grans personatges del món..., és una perspectiva molt gran. Possiblement com poques n'hi ha hagut. I és la que es veu en aquest petit llibre: un recull d'articles publicats en el seu moment en el diari *La Repubblica* i avui reeditats i afegits a algun de nou. Aquí, el lector sí que podrà gaudir de l'intel·lectual que és el seu autor –amb una sòlida formació cultural, humanística i antropològica– i entendre –o, almenys, entreveure– una mica més la tant sovint complicada història contemporània. La nostra.

A passo d'uomo. Ricordi, incontri e riflessioni tra storia e attualità, és el títol original d'aquest llibre i el que fa més ho-

nor a la realitat del que hi porta. Almenys és el que reconeixia fa poc Navarro-Valls. I és que a pas d'home és com ha hagut d'anar ell, sempre al costat de Joan Pau II, primer i després, de Benet XVI. Un pas que l'ha portat a conèixer personalment personatges tan diferents com la Mare Teresa de Calcuta, sant Josepmaria, Joseph Ratzinger, Fidel Castro o Mijaíl Gorbaxov. Tots aquests records formen la primera part del llibre, possiblement la més amena. Les altres tres parts són les reflexions de què parla el títol en castellà: profundes i encertades, i recolzades per vivències personals.

Segurament l'èxit d'aquest llibre ha estat degut a l'espera de les memòries de l'amic i confident que va ser de Joan Pau II. No les són. No obstant això, sí que en són com un aperitiu. I el gaudi de llegir els pensaments d'algú que sap comunicar i ha sabut portar la pau i el prestigi en una oficina que en té sempre necessitat.

Jaume Figa i Vaello

**Aceite en las heridas
Análisis y respuestas a los dramas
del aborto y del divorcio**

Livi Melina i Carl. A. Anderson (ed.)

Editorial Palabra

Madrid 2010, 276 pàg.

El Congrés internacional *Aceite en las heridas. Una respuesta a las llagas del aborto y del divorcio*, que es va celebrar a Roma a l'abril del 2008, organitzat pel Pontifici Institut Joan Pau II junt amb els Cavallers de Colom, ha volgut centrar la seva atenció i reflexió en els patiments de les persones que han experimentat el trauma del divorci dels propis pares o